

Precies weten met wie je zakendoet.

Zeker van je zaak is beter voor de zaak

COMPANY.INFO
business • data • trust

PROBEER GRATIS ▶

OPINIE

Nederland kan het Europese gasprobleem oplossen

Roland Kupers 16:30

Het is onwenselijk dat Nederland en Europa opnieuw voor hun gas afhankelijk worden van andere landen, schrijft Roland Kupers (UN Environment Programme). Daarom is er geen andere optie dan het Groningenveld tijdelijk langer open houden, en de gekochte tijd te gebruiken om haast te maken met de energietransitie.

Illustratie: Hein de Kort voor Het Financieele Dagblad

Er zitten nog enorme hoeveelheden gas in de Nederlandse bodem, die vrijwel onmiddellijk een aanzienlijk deel van de Russische import kunnen vervangen. Door het Groningenveld drie tot vijf jaar langer open te houden, krijgt Europa de tijd om voldoende capaciteit in zonne- en windenergie te creëren. Zo'n aanpak heeft beperkte risico's én er is lokaal draagvlak voor.

Het is duidelijk dat Europa's import van Russisch gas onmiddellijk moet verminderen. Op termijn zal koolstofvrije energie het meeste gas sowieso vervangen. Het is zeer onwenselijk om in de tussentijd afhankelijk te worden van fossiel gas uit nieuwe landen. Maar het risico daarop is groot.

Gascontracten worden namelijk doorgaans voor zeer lange tijd aangegaan. De reden hiervoor is dat het grootste deel van het kapitaal voor dergelijke projecten vooraf besteed wordt en langetermijncontracten deze financiële risico's compenseren. Met het tijdelijk heropenen van de Nederlands gasvelden kunnen we deze nieuwe langdurige verplichtingen voor Europa voorkomen, en een versnelde overgang van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken.

Voor dit jaar heeft Europa de contractuele verplichting om 140 miljard kubieke meter (bcm) gas uit Rusland te importeren. Tegen het einde van het decennium hoeft Europa nog maar 90 bcm uit Rusland te importeren. Het duurt minstens vijf tot tien jaren om de benodigde capaciteit te bouwen om dit tekort te vervangen door vloeibaar aardgas (of lng). En dan ben je daarna, na het aangaan van een nieuw contract, nog verplicht om 20 jaar af te nemen. Zelfs de enorme uitbreiding van de Qatarrese export wordt niet voor 2027 verwacht.

Ondanks ingewikkelde politieke verhoudingen had Gazprom in het verleden een bewonderenswaardige staat van dienst op het gebied van betrouwbare gasleveringen. Nu niet meer. Het stopzetten van de gasleveringen aan Polen, Bulgarije en Finland, is een duidelijke contractbreuk. De kans is groot dat nog meer landen zullen volgen. Ook de aankondiging van Gazprom van maandag dat het bedrijf door 'overmacht' gasleveringen niet kan garanderen, zorgt ervoor dat veel landen op zoek gaan naar andere gasleveranciers.

‘De zeer hoge methaanuitstoot uit de gasvelden maken het Amerikaanse gas weinig klimaatvriendelijk’

Duitsland heeft al aangekondigd meerdere lng-terminals te gaan bouwen. Ministers van verschillende EU-lidstaten slikken hun trots in en maken regeringen in Riyad, Doha en Algiers het hof. De VS zetten hun inspanningen door om de belangrijkste leverancier van fossiel gas aan Europa te worden. De zakelijke belangen zijn groot, maar de zeer hoge methaanuitstoot uit de gasvelden maken het Amerikaanse gas weinig klimaatvriendelijk. De roep om meer hernieuwbare energiebronnen wordt weliswaar altijd plichtsgetrouw verwoord, maar klinkt als een bijzaak in het Europese debat.

Emissies elders

Lng-volumes zijn eindig, althans totdat nieuwe capaciteit is gebouwd, en dat duurt minimaal vijf jaar. Europa's enorme koopkracht zal ertoe leiden dat de gasleveringen die momenteel bestemd zijn China en India, worden weggekocht. Het verloren gas wordt daar lokaal vervangen door het verstoken van extra steenkool. Zo lijkt het alsof Europa relatief schoon gas importeert, maar in werkelijkheid worden nieuwe vervuulende kolenemissies elders veroorzaakt. In Europa direct kolen verstoken levert vrijwel hetzelfde resultaat.

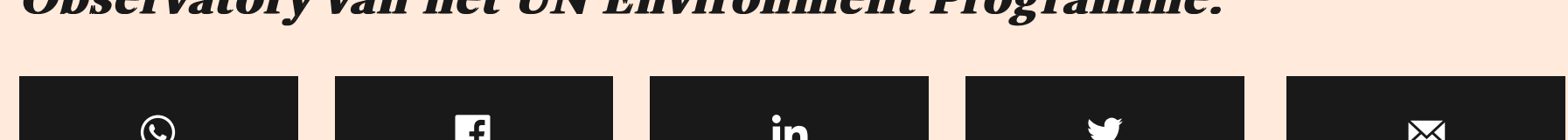
Het Groningenveld produceerde tot 2013 ongeveer 70 bcm per jaar. Na de aardbeving in 2012 van 3,6 op de schaal van Richter ontstond sterke lokale druk om de gasproductie te verminderen. Onder die druk wordt de gaswinning nu afgebouwd naar nul in 2023. Het verlies van de Nederlandse productie heeft direct bijgedragen aan de stijgende gasprijs vanaf 2020, nog ver voor de oorlog in Oekraïne uitbrak. Er worden terecht vergoedingen uitbetaald om de aardbevingsschade in Groningen te herstellen. Om de productie opnieuw aanzienlijk op te voeren, zou nieuw kapitaal nodig zijn, maar veel minder dan bijvoorbeeld voor het bouwen van nieuwe lng-ketens. De Nederlandse winst uit de heropening van de velden ten bate van Europa kan door de huidige zeer hoge gasprijzen gebruikt worden om de lokale schade verder te compenseren.

Reputatieschade

De Nederlandse regering sluit de hervatting van de productie uit, terwijl **uit enquêtes blijkt** dat er grote lokale steun is voor heropening van het Groningenveld uit solidariteit met Oekraïne. De relatie tussen productie en aardbevingen bestaat, maar en er zijn mogelijkheden om die risico's te beperken. De resterende reserves worden geschat op 450 bcm – drie jaar Russische import voor heel Europa. Het is daarom raadselachtig dat er geen grotere Europese druk wordt uitgeoefend op Nederland om de productie te hervatten. Het is niet ondenkbaar dat dit bij wintertekorten behalve nog hogere gasprijzen, ook reputatieschade aan Nederland oplevert, dat niet haar bijdrage in deze Europese crisis leverde.

Gasvolumes uit Groningse velden kunnen makkelijk een groot deel van de leemte in Europa op middellange termijn opvullen, zeker in de winter. Dit geeft de tijd om een vloedgolf aan schone energie capaciteit te bouwen, hopelijk gevoed door nieuwe Europese gigafabrieken om windturbines en zonnetechnologie te produceren. Dit zou ook het belang van Europees industrieel herstel dienen. Maar het zal stevige Europese druk vergen om de terughoudendheid van de Nederlandse overheid te overwinnen.

Roland Kupers is voormalig hoofd Shell Global LNG en thans methaanadviseur bij het International Methane Emissions Observatory van het UN Environment Programme.

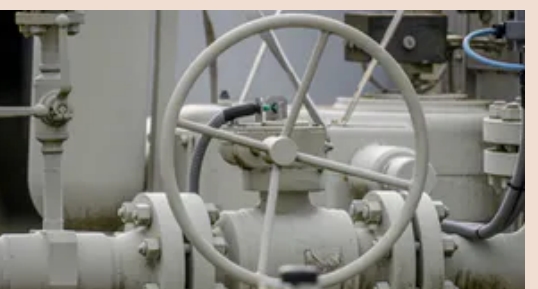
Meest gelezen

IEA waarschuwt EU: code rood voor gasconsumptie

Live: Zonnige koersen op Damrak en Wall Street

'Rusland hervat gaslevering via Nord Stream'

Over FD

Algemeen

Service

Producten

Van onze partners

Meer van FD&MG

in

© Het Financieele Dagblad 2022

Weergave: [Systeem](#) | Licht | Donker

Volgen via Mijn nieuws

Aardgas

+ Volg

Energie

+ Volg

Opinie

+ Volg

Advertentie

Podcasts voor Professionals
geselecteerd door FD en BNR

bekijk het aanbod

list'n

Laatste nieuws

18:03

Anton Zijderveld bekommerde zich om de hoekstenen van de samenleving

17:42

Albanië en Noord-Macedonië mogen dan tóch praten over toetreding

17:40

Jeroen Dijsselbloem nieuwe burgemeester van Eindhoven

17:37

Europa houdt zijn adem in bij Italiaanse crisis

16:56

'China geeft taxi-app Didi boete van minstens \$1 mrd'

Lees al het laatste nieuws

>

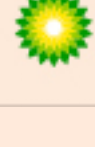
Advertentie

‘bp groeit en denkt écht met ons mee’

Supermarktketen Jumbo zorgt ervoor dat het voor de klant steeds leuker en beter wordt. Nico Wieringa, als Inkoper onder meer verantwoordelijk voor het wagenpark bij Jumbo: ‘Deze benadering vragen wij ook van onze leveranciers, zoals bp.’

Lees verder >

Over FD

Algemeen

Service

Producten

Van onze partners

Meer van FD&MG

in

© Het Financieele Dagblad 2022

Weergave: [Systeem](#) | Licht | Donker